

TJOB TÜRKİYE BİYOETİK DERGİSİ TURKISH JOURNAL OF BIOETHICS

Cilt no: 4 • Sayı: 2 • 2017 Yaz Sayısı

Volume: 4 • Issue: 2 • Summer Issue 2017

Turkish Journal of Bioethics (TJOB) published by Turkish Bioethics Association
Türkiye Biyoetik Derneği tarafından basılan Türkiye Biyoetik Dergisi (TJOB)

e-ISSN: 2148 - 5917

Yayın Kurulu

Editör

Prof. Dr. N. Yasemin YALIM

Editör Yardımcıları

Dr. Volkan KAVAS
Dr. Aslıhan AKPINAR

Genel Sekreter

Öğr. Gör. Dr. Şükrü KELEŞ

İstatistik Editörü

Prof. Dr. Birdal ŞENOĞLU

Bilimsel Danışma Kurulu

Arın Namal
Ayten Arıkan
Berna Arda
Canan Coşkan
Cemal Taluğ
Eray Serdar Yurdakul
Gökhan Aslım
Halil Agah
Kadri Yamaç
Mahmut Gürkan
Mehmet Melli

Murat Aksu
R. Tamay Başağaç Gül
Selim Kadioğlu
Serap Şahinoğlu
Seyhan Demir Karabulut
Şefik Görkey
Şükrü Keleş
Taylan Kıymaz
Türel Özkul
Vedat Yıldırım

Yazarlara Bilgi

Genel Bilgiler

Türkiye Biyoetik Dergisi biyoetik alanıyla ilişkili empirik ve kuramsal araştırmaları, derlemeleri, eleştirel anlatı okumalarını, mevzuat değerlendirmelerini, editöre mektupları, olgu sunumu/tartışmalarını yayınlayan uluslararası hakemli elektronik bir dergidir. Türkiye Biyoetik Dergisi, orijinal, kaynak olarak yararlanılabilecek, ulusal ve bölgesel bakış açılarını yansıtabilen bilimsel standartlara uygun bilimsel yazıları yayımlar. Makale gönderme ve yazım kuralları Uluslararası Tıp Dergileri Editörleri Kurulu'nun Biyomedikal Dergilere Gönderilen Makalelerde Bulunması Gerekli Standartlara uygun olarak hazırlanmıştır.

Türkiye Biyoetik Dergisine gönderilen yayınlar orijinal olmalıdır. Daha önce yayınlanmış ve/veya şu anda bir başka kaynak tarafından değerlendiriliyor olmamalıdır. Türkiye Biyoetik Dergisi yazarların görüşleri ve ifadeleri üzerinde bir sorumluluk kabul etmez. Budapeşte Açık Erişim Girişimi tarafından tanımlandığı şekliyle açık erişimli bir dergi olan TJOB makale işlem ücreti veya makale gönderim ücreti almamaktadır.

Açık Erişim Politikası

Türkiye Biyoetik Dergisi tüm içeriğin kullanıcıya veya kurumuna ücretsiz olarak ulaşabileceği anlamına gelen açık erişimli bir dergidir.

Açık Erişim Politikası, Budapeşte Açık Erişim Girişimi (Budapest Open Access Initiative (BOAI)) kurallarına dayanmaktadır. Yazarlar makale başvurusu sırasında Yayın hakkı devir formunu doldurmak zorundadır. Yayın Hakkı Devir formuna ulaşmak için lütfen tıklayınız: [Yayın Hakkı Devir Formu](#)

Creative Commons Lisansı: Türkiye Biyoetik Dergisi Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 2.0 Generic (CC BY-NC-ND) uluslararası Lisansı ile lisanslanmıştır.

Bunları yapmakta özgürsünüz:

Paylaş – Makaleyi her ortam veya formatta kopyalayabilir ve yeniden dağıtabilirsiniz. Lisans şartlarını yerine getirdiğiniz sürece, lisans sahibi bu özgürlükleri (belirtilen hakları) iptal edemez

CC BY-NC-ND lisansı yayımlanan eseri, ticari olmayan amaçlarla kullanmalarına, çoğaltmalarına, yaymalarına veya görüntülemelerine izin verir.

CC BY-NC-ND lisansı aşağıdaki unsurları içerir:

CC BY – Yayın sahibine atıfta bulunulmalıdır. Uygun bir biçimde referans vermelidir. Lisansla bağlantı sağlamalı ve değişiklik yapıldıysa bilgi vermelisiniz. Bunları uygun bir şekilde yerine getirebilirsiniz fakat bu, lisans sahibinin sizi ve kullanım şeklinizi onayladığını göstermez.

NC – Bu makaleyi ticari amaçlarla kullanamazsınız.

ND - Makaleyi karıştırdınız, aktardınız ya da makalenin üzerine inşa ettiyseniz, değiştirilen materyali dağıtamazsınız.

Ek sınırlamalar yoktur – Lisansın sağladığı izinlerin kullanımını kanunen kısıtlayacak yasal koşullar ya da teknolojik önlemler uygulayamazsınız

Lisans	Okuma, çıktı alma ve indirme	Atıfta bulunma	Makaledeki bölümlerin başka çalışmalarda kullanılması	Ticari amaçlarla kazanç elde etmek ya da yeniden kullanmak
CC BY-NC- ND 2.0	Evet	Evet	Hayır	Hayır

Önemli not: Yazarlar devir haklarını devretmiş olsalar bile makaleleri aynı CC BY-NC-ND lisansı altında üçüncü şahıslar altında kullanılmalarına ve yeniden kullanılmalarına izin verildiğini lütfen unutmayın. Daha geniş bilgi için lütfen bkz. Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 2.0 Generic (CC BY-NC-ND)

Yazar(lar):

Türkiye Biyoetik Dergisi'ne gönderilen makalelerin biyoetik alanı ile ilgili özgün çalışmalar olması gerekmektedir.

- Makalelerde yararlanılan tüm kaynaklar (yazarlar, çevrimiçi sayfalar, kişisel görüşmeler, vb.) için doğru ve uygun bir şekilde kaynak gösterilmelidir.
- Dergiye gönderilen makalelerin başka bir dergiye gönderilmediği belirtilmeli ve Telif Hakkı Devir Formu doldurulmalıdır.
- Makaleye fikren katkıda bulunmayan kişiler yazar olarak belirtilmemelidir.
- Gönderilen makaleye ilişkin çıkar çatışmaları belirtilmeli ve nedeni açıklanmalıdır.
- Yazarların, hakem sürecindeyken çalışmalarına ilişkin ham verileri editörler kuruluna iletmesi istenebilir, bu durumda yazarların ham verilerini editörler kuruluyla paylaşmaları beklenmektedir. Yazarlar, yayımlanan bir makaleye ilişkin verileri/kullanılan kaynakları editör tarafından istendiğinde sunulması için saklamak ile yükümlüdür.
- Yazarlar çalışmalarında bir hata tespit ettiklerinde editörü ve editörler kurulunu bilgilendirmeli, düzeltme ya da geri çekme süreci için işbirliği kurmalıdırlar.

Yayın Aralığı

Türkiye Biyoetik Dergisi Bahar, Yaz, Güz ve Kış sayıları olmak üzere yılda dört kez yayınlanır. Türkiye Biyoetik Derneği Kongre ve Sempozyum bildirilerini içeren veya tematik ek sayılar çıkarılabilir.

Özetlenme & Dizinlenme:

Google Akademik, DOAJ

Makale Nasıl Gönderilir?

Makaleler sisteme online yüklenmekte, e-posta ile gönderilen makaleler işleme alınmamaktadır.

Makale Değerlendirme Süreci

Tüm makaleler (öğrencinin sesi makaleleri dışında) aşağıdaki sürece tabidir:

- Şekilsel kontrolün ardından derginin yazım kurallarına uyan makaleler editöre yönlendirilir.
- Tüm başvurular sorumlu editör tarafından derginin kapsam, amaç ve hedef kitlesine uygunluğu açısından değerlendirilir.
- Uygun bulunanlar değerlendirilmek üzere iki bağımsız hakeme yönlendirilir.
- Hakemler aşağıdaki kararları verebilir: mevcut haliyle kabul; küçük düzeltme; büyük değişiklik; mevcut haliyle ret; ret. Bu süreçte amaç yazarların makalelerini yayın standartlarına(ICJME) uygun hale getirmektir.
- Hakem görüşleri ve (varsa) önerilen değişiklikler yazarlara gönderilir ve istenen değişiklikleri yapmaları beklenir
- Değişikliklerin ardından editör yayını tekrar hakemlere gönderebilir veya kendisi değerlendirir.
- Son karar (kabul/ret) sorumlu editör tarafından yazar(lar)a bildirilir.
- Yayınlama kararı ve yayın zamanı dergi içeriğinden sorumlu olan editörlerindir.
- Kabul edilen makaleler basım öncesinde prova baskı kontrolü için (Proofs) yazışma yazarına gönderilir, 48 saat içinde yanıt verilmelidir.

Metin Düzeni

Türkiye Biyoetik Dergisi'ne gönderilen yazıların hemen işleme konabilmesi için aşağıdaki kurallara uygun olarak hazırlanması gereklidir. Şekil şartlarını yerine getirmeyen makaleler işleme alınmaz.

Yazı Tipi

Yazılar Times New Roman, 12 punto, 1,5 satır aralıkla yazılmalı, sağ-sol, alt ve üstte 2,5 cm boşluk bırakılmalı, iki yana hizalanmalı, sayfa numarası verilmemelidir.

Rakam Kullanımı

Cümleye sayı ile başlamamalı, 1-10 arasındaki rakamlar yazı ile 11 ve üstü sayılar rakamla yazılmalıdır.

Dipnot kullanımı

Yalnızca gerekli durumlarda roma rakamıyla sonnot kullanılabilir.

Alıntılar

Yalnızca gerekli durumlarda bir başka yazıdan metin aynen alınarak "tırnak içinde" gösterilmeli eğer ana metinde bir değişiklik yapıldıysa [parantez içinde belirtilmelidir]. Alıntılar 50 kelimeyi geçmemelidir.

Kaynaklar

Kaynak gösteriminde Vancouver stili kullanılır. Otomatik kaynak kullanımı (Word-kaynakları yönet) kullanılmamalıdır. Kaynaklar metinde yer aldıkları sırayla numaralandırılmalıdır. Metinde, tablolarda ve resim alt yazılarında kaynaklar parantez içinde Arabik numaralarla gösterilmelidir.

Tablo ve Şekiller

Tablo ve şekiller metin içinde geçiş sırasına göre numaralandırılmalı, metinde geçtiği yere göre tablo/şekil numarası ve adı yazılıp, açıklamalarıyla birlikte metnin sonuna her sayfaya bir tane gelecek şekilde sıralanmalıdır. Tabloda verilen bilgiler metin içinde tekrarlanmamalı, başka kaynaktan alınan tablolar için izin alınmalıdır. Şekiller profesyonel olarak çizilmeli, fotoğraflanmalı veya fotoğraf kalitesinde dijital baskı olarak sunulmalıdır. Fotoğrafların ve resimlerin basılması gereken kısmı en az 9X13 cm boyutunda ve 300 dpi çözünürlüğünde olmalıdır.

Ön yazı (cover letter)

Yazışma yazarı tarafından editöre yazılan ve gönderilen makalenin amaç ve yönteminin açıklandığı, sonuçların derginin okuyucu kitlesi için öneminin özetlendiği mektuptur.

Ayrıca makalenin daha önce bilimsel toplantılarda sunulup sunulmadığı ve yayınlanmak için bir başka yere gönderilmediği hakkında bilgi eklenmelidir.

Başlık sayfası

Makale başlığı, kısa başlık, makale türü, yazar isimleri, yazarların akademik unvanı ve çalıştıkları kurum ve görevleri, yazışma yazarının adres, e-posta ve telefon bilgileri, mali desteklerin de açıklandığı teşekkür bölümü, daha önce bir bilimsel toplantıda sunulduysa ve / veya kongre kitabında basıldıysa bildirildiği kısımdan oluşur.

Özet

Orijinal araştırmalarda (amaç / yöntem / bulgular/ sonuç) bölümlü olmak üzere 400 kelimeyi aşmayan İngilizce ve Türkçe özet hazırlanmalıdır.

Anahtar kelimeler

En az üç adet Türkçe ve İngilizce yazılmalıdır. Kelimelerin tamamı küçük harfle yazılmalı, noktalı virgül (;) ile ayrılmalıdır. İngilizce anahtar kelimeler "Medical Subject Headings (MESH)"e uygun olarak yazılmalıdır.

Başlıklar

Araştırma makalelerinde yazılar konuyla ilgili literatürün değerlendirildiği ve araştırmanın gerekçe ve amacının sunulduğu **GİRİŞ**; Araştırmada kullanılan yöntemlerin sunulduğu **YÖNTEM**; araştırmanın yöntemleri ve uygulanmasına ilişkin sınırlılıkların sunulduğu **ARAŞTIRMANIN SINIRLILIKLARI**; elde edilen verilerin sunulduğu **BULGULAR**; bulguların literatüre dayanarak tartışıldığı TARTIŞMA bölümlerinden oluşur. Elde edilen sonuçlar ve bu sonuçlara dayalı öneriler TARTIŞMA bölümünün son paragrafında kısaca özetlenmelidir.

Araştırma makaleleri dışındaki yazılarda ise yazarlar, gerekli ise makaleleri bölümlere ayırıp başlık verebilirler. Ancak başlıklar üç sırayı geçmeyecek şekilde ve aşağıdaki düzene göre yerleştirilmeli, başlıktan sonra alt satıra geçilmelidir.

İLKİ BÜYÜK KOYU

İkincisi Yalnızca Başlık Büyük Koyu

Üçüncüsü yalnızca ilk harf büyük italik

Makale Türleri

Orijinal araştırmalar

Kaynaklar dışında 5000 kelimeyi geçmemelidir. İnsanlarla yapılan çalışmalarda yöntem kısmında etik konular başlığında varsa etik kurul onayının alındığı yer ve tarih belirtilmelidir. Yoksa etik kurul onayının neden gerekli olmadığı, etik gerekliliklerin (katılımcıların aydınlatılmış onamı, elde edilen bilgilerin gizliliği... gibi) nasıl yerine getirildiği açıklanmalıdır.

Derlemeler

Kaynaklar dışında 5000 kelimeyi geçmemelidir.

Olgu ve yorumlar

Araştırma olguları veya klinik olgular yorum ve tartışma amacıyla sunulabilir. Sunulan olgu konuyla ilgili profesyonellerin yorum yapabileceği bir etik ikilem veya sorun tanımlamalıdır. Burada sunulan olgular için ilgili kişilerin/hastaların aydınlatılmış onamı alınmış olmalı veya söz konusu kişilerin tespit edilmesi mümkün olmayacak şekilde sunulmalıdır. Kamuya mal olmuş olgularda bu kural aranmaz. Olgu sunumu 1500 kelimeyi geçmemelidir.

Öğrencinin sesi

Biyotikle ilişkili olabilecek tüm alanlardaki lisans ve lisansüstü öğrencilerin kendi seçtikleri başlıkta etikle ilgili, kaynaklar dışında 2000 kelimeyi geçmeyen makalelerdir. Hakemliği Yayın Kurulu tarafından yapılır.

Eleştirel Anlatı Okumaları

Eleştirel Anlatı Okumaları bölümü için gönderilecek kitap ya da film değerlendirmeleri 2000 kelimeyle sınırlıdır. Makalenin girişinde incelenen kitap adı aşağıda gösterilen şekilde yazılır.

Kitap adı

Yazarı

Basım yeri: Basımevi, baskısı, basım yılı, sayfa sayısı

Örn: Principles of Biomedical Ethics

Tom L .Beauchamp, James F. Childress

USA: Oxford University Press, yedinci baskı, 2013, 480 sayfa.

Yasalar / mevzuat değerlendirme

Biyotikle ilgili güncel ulusal/uluslararası mevzuatın değerlendirildiği, tartışıldığı 2000 kelimeyle sınırlı yayınlarıdır.

Yorum / mektup

Son iki sayıda yayımlanmış olan makalelere yorum niteliğinde veya editöre yazılan mektuplar kabul edilir. Yanıt verilen makalenin yazarı, makale başlığı, volume ve sayfa numarası yazının girişinde belirtilmelidir. Makalelere yönelik yorumlar yayın öncesi yanıtlarını almak için ilgili makalenin yazarlarına da gönderilir. Biyotikte genel veya özel alanlara yönelik mektuplar da kabul edilir. Mektuplar kaynaklar dâhil 750 kelimeyle sınırlıdır.

Hakem Değerlendirme Süreci

Yazım kuralları ve derginin kapsamı açısından uygun olduğuna karar verilen makaleler hakemlere gönderilir. Hakemler değerlendirme formunu makalenizi aşağıdaki temel ölçütlere göre değerlendirerek yanıtlar:

- yazım ve içerik kalitesi
- orijinalliği ve alana katkısı; • akademik standartlar;

Aşırma politikası

TJOB editör değerlendirmesinde aşırma ve/veya kendinden aşırma tespit edilen yayınları değerlendirmeye almaz. Dosya yükleme sürecinde yazarlar uygun bir intihal programı kullanarak elde ettikleri benzerlik raporunu sunmalıdır. Türkiye’de tüm üniversiteler bir intihal programına abonedir, lütfen üniversite kütüphanenizden yardım alınız. Türkiye’deki üniversitelerin dışından başvurularda bilgi için lütfen e-posta gönderiniz.

EDİTÖRDEN

1. **Editörden** 45-46
Editorial
N. Yasemin Yalın

EDİTÖRE MEKTUP

2. **Tüketicinin Güvenli Gıdaya ve Doğru Bilgiye Ulaşım Hakkı** 47 - 51
Consumer's Right to Reach Safe Food and Correct Information
Rahime Petek Ataman
doi: 10.5505/tjob.2017.92408

ÖZGÜN MAKALE

3. **Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Temel Tıp Bilimleri'nde Çalışan Araştırma Görevlilerinin, Araştırma ve Yayın Etiği Açısından Karşılaştıkları Zorluklar ve Özyeterlilikleri ile İlgili Görüşleri** 52 - 73
Ankara University School of Medicine Basic Science Research Assistants' Opinions about Research and Publication Ethics Challenges and Self-Sufficiency
Fatih Namal, Mehmet Demirci, Şükrü Keleş
doi: 10.5505/tjob.2017.02986
4. **İnsan-Merkezcilik Canlı-Merkezcilik İkileminde Biyoetik** 74 - 86
Bioethics in Dilemma of Anthropocentrism and Biocentrism
Haluk Aşar
doi: 10.5505/tjob.2017.07078

VAKA ANALİZİ

5. **Devran Bebek Vakası Etik Analizi** 87 - 91
Ethical Analysis of Baby Devran Case
Burçin Çolak
doi: 10.5505/tjob.2017.49469
6. **Devran Bebek Üzerine: Önlenebilir Anne Ölümleri ve Etik Sorumluluk** 92 - 94
About Baby Devran: Preventable Maternal Deaths and Ethical Responsibility
Can Iğın
doi: 10.5505/tjob.2017.99608
7. **Devran Bebek Hakkında** 95
About Devran Baby
Alişan Burak Yasar
doi: 10.5505/tjob.2017.92485

8. **Devran Bebek - Final**
Baby Devran-Finale
N. Yasemin Yalım
doi: 10.5505/tjob.2017.29494

96

ELEŞTİREL ANLATI OKUMALARI

9. **Bakıcı: Taşıyıcı Annelik ve Yumurta-Sperm Bankacılığı Üzerine**
Inconceivable: On Surrogate Motherhood and Oocyte-Sperm Banking
Deniz Sami Cevher
doi: 10.5505/tjob.2017.47450

97 - 99

ÖĞRENCİNİN SESİ

10. **Hastalar Ne İster?**
What do The Patients Want?
Melisa Zengin
doi: 10.5505/tjob.2017.85570

100 - 103

EDİTÖRDEN

11. **İlke Kararları**
Principles
N. Yasemin Yalım
doi: 10.5505/tjob.2017.54227

104-105